

הניזקין פרק המישני גיטין

מט

עין משפט
גד מצוה

ט א ב טו ט"ז ט"ח ט"ט
י י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט
כ כ"א כ"ב כ"ג כ"ד כ"ה כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט
ל ל"א ל"ב ל"ג ל"ד ל"ה ל"ו ל"ז ל"ח ל"ט
מ מ"א מ"ב מ"ג מ"ד מ"ה מ"ו מ"ז מ"ח מ"ט
נ נ"א נ"ב נ"ג נ"ד נ"ה נ"ו נ"ז נ"ח נ"ט
ס ס"א ס"ב ס"ג ס"ד ס"ה ס"ו ס"ז ס"ח ס"ט
ע ע"א ע"ב ע"ג ע"ד ע"ה ע"ו ע"ז ע"ח ע"ט
פ פ"א פ"ב פ"ג פ"ד פ"ה פ"ו פ"ז פ"ח פ"ט
צ צ"א צ"ב צ"ג צ"ד צ"ה צ"ו צ"ז צ"ח צ"ט
ק ק"א ק"ב ק"ג ק"ד ק"ה ק"ו ק"ז ק"ח ק"ט
ר ר"א ר"ב ר"ג ר"ד ר"ה ר"ו ר"ז ר"ח ר"ט
ש ש"א ש"ב ש"ג ש"ד ש"ה ש"ו ש"ז ש"ח ש"ט
ת ת"א ת"ב ת"ג ת"ד ת"ה ת"ו ת"ז ת"ח ת"ט

כא כמא עסקינן כגון שהיה עדים דניזק כוזבירי דמויק . ולרבי ישמעאל ממי אין שמואל אכילת ערוגה אלא לפי מה שהיה אם שמיה שמייה אם כחושה כחושה ולאחר שישומה בבית דין ואמר אין לי מעות לפרוע יכול קרקע בדמי מעות שקי ואלא להגבותו מוזבירי שלו והיא טובה כעדיה של ניזק והלאה תורה אור

כגון שהיה עדים דניזק כוזבירי דמויק . ואפסא לא מלי למימר דכ"ע מוח דלוט טען אלא מעידיה שיש לו ואפי' חייב לקטע כדאמרין בפ"ק דבבא קמא (דף טו) אין לו אלא זיבוריה טולן גובין מן הזיבוריה ומיהו אי כשל עולם הן שמין לר"ע הוה מלי למימר כגון דלית ליה למיזק עידיה

אומר מעידיה של הגבירי לפי דמי נזק שכן אמרה תורה מיטב שדרי וגו' רבי ישמעאל סבר דניזק שיימינן. ומיטב שאמרה תורה שאם בא להגבותו קרקע גרוע מעידיהו של ניזק ויש לו להגבותו ערוגה במיטב של ניזק ועל כרחו יגבוו ממיטב אבל טובה מעידיהו של ניזק אין לו לנזק אה המיזק לפרוע ואפילו יש לו : כדמויק שיימינן. ממיטב שדוחיז אמרה תורה שגבטו : ולאמר שדה למטס . לענין נזק ובער בשדה אחר : ולאמר שדה למטס . לענין תשלומין מיטב שדרי וגו' ורבי עקיבא . שדרי שלם כהיב במשלים הכחוב מוכר דהיינו מויק ורבי קאמר ר"ע לא בא הכחוב להקל על המיזק להפטר בזיבוריה שט"ל אם היא כעדיה של ניזק אלא להגבותו לניזקין מן העידיה של מויק : ורבי ישמעאל . אחר כך : אפי' גוריה שוס . דשדה שדרי דבניזק שיימינן : ואפי' קרא . שדרי . שלם דמשמע דבמויק שיימינן : וזיבוריה דידיה לא שויה כעדיה דניזק . אהי קרא שלומי מעידיה דידיה דאי לאו קרא הוה אמינא לא חייביה רחמנא טפי ממיטב דניזק ולא רמי דיניה דניזק אעדיה דמויק ולשקול מאי דמשכת גביה כאילו לא היה ליה עידיה : וק"ו

הבא במאי עסקינן כגון שהיה עידיה * דניזק כוזבירי דמויק רבי ישמעאל סבר דניזק שיימינן ור"ע סבר דבדמויק שיימינן מ"ט רבי ישמעאל נאמרה שדרי למטה ונאמרה שדרי למעלה מה שדרי האמורה למעלה דניזק אף שדרי האמורה למטה דניזק ור"ע סבר מיטב שדרי ישלם דהאיך דקא משלם רבי ישמעאל אהני גו"ש ואהני קרא אהני גו"ש לכדאמרן אהני קרא דאי אית ליה למיזק עידיה זיבוריה וזיבוריה דידיה לא שויה כעדיה דניזק דמשלם ליה במיטב ר"ע א לא

בא הכחוב אלא לנכות לניזקין מן העידיה וק"ו להקדש מאי ק"ו להקדש אלא דנגרדה תורא דידן לתורא דהקדש ש"ש שור רעהו אמר רחמנא יזיל שור של הקדש אלא לאומר הרי עלי מנה לבדס הבית דאחי גזבר ושקול מעידיה לא יהא אלא בעל חוב ובעל חוב דינו בבינונית וב"כ סבר ר"ע בעל חוב שקול כעדיה בניזקין איכא למיפדך מהו לבעל חוב שכן יפה כחו בניזקין לעולם דנגרדה תורא דידן לתורא דהקדש ור"ע סבר לה כר"ש בן מנסיא

* דחניא דר"ש בן מנסיא אומר : שור של הקדש ישגה לשור של הדייט פטור ושל הדייט שגגה לשור של הקדש בין הם ובין מועד משלם גזק ושלם אי הכי ממאי דבעידיה דניזק כוזבירי דמויק פליגי דלמא דכ"ע דבניזק שיימינן והבא בפלוגתא דר"ש בן מנסיא ורבנן קמיפלגי דר"ע סבר לה כר"ש בן מנסיא ורבי ישמעאל סבר לה כרבנן דבבא קמא לא בא הכתוב ועוד מאי ק"ו להקדש ועוד הא אמר רב אשי תניא

באומר הרי עלי מנה כו' משמע דלא משכת וק"ו להקדש לא בשן ורגל ולא בארס המיזק ובפ"ק דבבא קמא (דף טו) כמו תנן נכסים שאין בהן מעילה ואכלוהו ד' אבות קאי ואפילו אנוקי אדם למ"ו מבעה זה אדם והא דמשמע בפרק השואל (ב"מ דף טז) דאדם המיזק את ההקדש חייב לשלם קרן הייט מדרבנן וז"ל והא הקדש יליף מתרומה דכתיב בה (ויקרא כג) כי יאכל פרט למוזק והתם בתרומה חייב לשלם קרן דמויק מומן כהן הוא וי"ל דלע"ג דבתרומה חייב לשלם מ"מ לא מהאי קרא מפיק אלא מקרא אחרת דהוי בגזול חבירו ומיזק והשתא כולוהו נזקין דפשיורי בו בהקדש יליפין מחדש דיותר ראוי לחייב אדם המיזק בידים ממוזק ע"י כריית בור או שולח בעירו וז"ל א"כ רעהו דכתב רחמנא למה לי וי"ל דאי לאו דלשכתן בחד דוכתא דפטר רחמנא להדיט בהקדש לגמרי לא הוה דרשינן כי

יאלל פרט למיזק אלא לפטור ממומש לחודיה : ורבי עקיבא סבר לה כר"ש בן מנסיא . והא תאמר בפ"ק דבבא קמא (דף טו) דפרכינן וליהי טרי גווי שור ומשני הא תבירי ר"ע לגזייה אחתי תיקשי לו ליתני שור דלויק הדייט ושור דלויק הקדש דדייניהו חלוקין אליביה וי"ל דבהקדש לא קמיירי וז"ל אחתי איכא למיפדך מה להדיט שכן יפה כחו בניזק אדם ובור תאמר בהקדש שחרע כחו בארס המיזק דכי יאלל פרט למיזק ובור דכתיב (שמות כג) והתם יהיה לו שהמת שלו וי"ל דאיכא למיעבד ק"ו הכי מה קרן הדייט דקיל דחס אינו משלם אלא ח"ג גובה במועד מן העידיה קרן הקדש דחמיר לא כ"ש : ועוד מאי ק"ו להקדש . פי' בדיקטורס הואיל ומן העידיה דקאמר ר"ע אינוק קאי ולא קולי אחא דיהיב ליה מויק מוזבירי אס כן מאי ק"ו להקדש גריעותא הוא וקשה דמי' אלטרקיד ק"ו דמשלם ממיטב דניזק ולא מוזבירי דניזק וגראה דה"פ מאי קל וחומר להקדש דלענין לחיוב מויק בהקדש לא קאמר דהא מרעהו נפקא כדדרש ר"ע בן מנסיא אלא לענין מיטב קאמר ולא הוה ליה לר"ע להחזיר לרבי ישמעאל ק"ו כיון שר' ישמעאל עגמו היה מורה בק"ו אי לאו משום דפטר ליה לגמרי וה"ל שלמה מרוחש חירק דה"פ מאי ק"ו להקדש דשיימינן כעדיה דניזק ולא כדמויק מי ידעינן עידיה דהקדש שמה יש להקדש עידיה בסוף העולם טובה שאין כמותה ועל כרחיך דמויק שיימינן דלא שייך כלל למשם כדניזק : ורבי

פ מונו כפ"ק
כי יקל את הדין או כפי
הדין את הדין ויפול
הדין את הדין ויפול
הדין את הדין ויפול

מפיק - גיטין
גיטין דניזק
גיטין דניזק
גיטין דניזק

ולכן אם הקדש נזק
והתורה י"ב קריית
ק"ו להקדש יגבר ד"ו

גליון הש"ס
ס אור רעהו אחר
רחמנא . פי' השוכח
דש"ס חלק י"ד סימן
רעט :

* פי' ע"י ע"ב
לשון הרור

* גריטא קמט אלא דניזק ויפול
כמו ש"ל ואלא דניזק
ד"ו

* גיטין דניזק
כמו ש"ל ואלא דניזק
דחמיר דניזק
דניזק

יאלל פרט למיזק אלא לפטור ממומש לחודיה : ורבי עקיבא סבר לה כר"ש בן מנסיא . והא תאמר בפ"ק דבבא קמא (דף טו) דפרכינן וליהי טרי גווי שור ומשני הא תבירי ר"ע לגזייה אחתי תיקשי לו ליתני שור דלויק הדייט ושור דלויק הקדש דדייניהו חלוקין אליביה וי"ל דבהקדש לא קמיירי וז"ל אחתי איכא למיפדך מה להדיט שכן יפה כחו בניזק אדם ובור תאמר בהקדש שחרע כחו בארס המיזק דכי יאלל פרט למיזק ובור דכתיב (שמות כג) והתם יהיה לו שהמת שלו וי"ל דאיכא למיעבד ק"ו הכי מה קרן הדייט דקיל דחס אינו משלם אלא ח"ג גובה במועד מן העידיה קרן הקדש דחמיר לא כ"ש : ועוד מאי ק"ו להקדש . פי' בדיקטורס הואיל ומן העידיה דקאמר ר"ע אינוק קאי ולא קולי אחא דיהיב ליה מויק מוזבירי אס כן מאי ק"ו להקדש גריעותא הוא וקשה דמי' אלטרקיד ק"ו דמשלם ממיטב דניזק ולא מוזבירי דניזק וגראה דה"פ מאי קל וחומר להקדש דלענין לחיוב מויק בהקדש לא קאמר דהא מרעהו נפקא כדדרש ר"ע בן מנסיא אלא לענין מיטב קאמר ולא הוה ליה לר"ע להחזיר לרבי ישמעאל ק"ו כיון שר' ישמעאל עגמו היה מורה בק"ו אי לאו משום דפטר ליה לגמרי וה"ל שלמה מרוחש חירק דה"פ מאי ק"ו להקדש דשיימינן כעדיה דניזק ולא כדמויק מי ידעינן עידיה דהקדש שמה יש להקדש עידיה בסוף העולם טובה שאין כמותה ועל כרחיך דמויק שיימינן דלא שייך כלל למשם כדניזק : ורבי

ורבי